

ጾኑሲ ማደም ዳኪንቴ ጳጳሮሴኮ ቤርታሳ ኪኢቶ ዓይያ ካሮ

ጾኑሲ ማደም ዳኪንቴ ጳጳሮሴኮ ቤርታሳ ኪኢታ ፃኣፒንቴህሂ ኪኢቶይዳ «ጾኑሲም ዶኦሪንቴ ዳሬ» ጌይንታ፣ ዳኮ ዒሲያ ጎዖ ዓጮኮ ኬዶ ዛላ ዳንዲ ዓኣ ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሶምኬ፤ ኪኢቱሎኮ ዳኤፖ ማሊፃ ሃኖ ኪኢቶ ናባባ ዓሶ ዔያቶኮ ዩሱሴ ጉሙርቃ ዛሎና ዒዳንቲ ዳኪንቴያና ሜቶናይዳፓ ዶዲሻኒኬ። ፃኣፒህሂ ዩያይዳህሂ ዩሱሴኮ ሃይቦ ዛሎ፣ ሃይባፓ ዔቂፆ ዛሎንታ ጊንህ ማዒ ሙካንዳ ዎዞ ኬኤዛ ኮዦ ሃይሶዎ ጳቂህኒኬ። ዩሱሴ ኪሪሰቶሴኮ ናንጎ ኮኣኪንህሂና ኬኤዚህሂና ሜታህሂ ዔያታ ዳንዳዒ ዔካንዳያ ኮይሳህሂ ዔያቶም ኬኤዛኔ፤ ዩያይዳ ሃህ ሜታ ዔያቶኮ ዩሱሴ ጉሙርቃ ዶዲም ጎናሲ ዛፓያ ማዔህንታ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ሙካ ዎዶና ዔያቶም ኮይሳ ዒንጎ ባኮ ዔያታ ዔካንዳህሂያ ዔያቶም ላታኔ።

ሃኖ ኪኢቶ ፃኣፒህሂ ሜታ ዔያቶ ሄሌ ዎዶና ዶዳንዳጉዲ፣ ሃህ ኪኢቶ ናባባ ዓሳ ኪሪሰቶሴ ጊንፆ ሃንታ ዓሲ ናንጋኒ ኮይሳማ ጎይያ ናንጋንዳጉዲ ጳቂህ ኬኤዛኔ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

- ዓይያ ካሮ (1:1-2)
- ጾኑሲኮ ዳቂሻያ ዛሎ ጳቂሥህሂ (1:3-12)
- ጌኤሹሞና ናንጊህሂ ዛላ ዞሮና ዞሮ (1:13—2:10)
- ሜታ ሄላ ዎዶና ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሳ ማዳንዳ ባኣዚ (2:11—4:19)
- ዩሱሴ ጉሙርቃ ዓሳ ናንጋንዳ ጎይህሂ (5:1-11)
- ጋፒንህሂ ማሊህሂ (5:12-14)

1 ዩሱሴ ኪሪሰቶሴ ፔ ማደም ዳኬ ጳጳሮሴይዳፓ፡-
ጳንፆሴይዳ፣ ጋላቲያይዳ፣ ቁጳዶቂያይዳ፣ ዒሲያይዳ፣ ቢታኒያ ዓጮይዳ ዳኪንቴያና ላኣሊንቲ ዳንዲ ናንጋ ዓሶም፤

2 ጾኑሲ ዓዳህሂና ቤርታዲ ዔርቲ ዶኦሪንቴዞንህሂም፣ ሃህ ዩሱሴ ኪሪሰቶሴም ዓይህንታኒና ዒዛኮ ሱጉያና ፑጩንቲ ማሰቲ ጌኤሻካኒ ዓያኖ ጌኤዦና ዲማዳዞንህሂም፣ ጾኑሲኮ ኮሹሞ ዒንጊያንታ ኮሹሞንታ ዒንህሂም ዲቦንጎ።

ናንገና ናንጋ ዋዛ

3 ዬሱስ ኪሪስቶስኮ ሃይባፓ ዔቁያ ዛሎና ናንገ ማዔ ዋዛ ኑም
ዒንገሢ። ጳኤፖ ማኣሪያና ዓኪ ሸይንቲ። ፔ ናይ ኑና ማሄሢ ሃሣ ኑ
ጎዳሢ ዬሱስ ኪሪስቶስኮ ዓዶ ማዔ ያኣዛሢ * ጋላቲንቶንጎ፤

4 ዒዚ ጫሪንጫይዳ ዓኣ ባይቁዋያና ፑርቲዋያ። ሃሣ ጨንቁዋያ
ማዔ ዒንገንታ ዓጮ ኑ ዳካላንዳጉዲ ኑም ገኢጊሼኔ።

5 ዒንሢያ ጋፒንያ ኬሎና ፔጋዳንዳ ዳቁንቶም ጉሙርቁሢ ዛላና
ያኣሲኮ ዋልቆና ካፒንቲ ዓኣኔ።

6 ኮይሳ ባኣዚ ማዔ ጳጳም ደማ ደማ ዓይጎ ሜቶናታያ ዒንሢ
ዓኣያታቶዋ ዬና ባኮና ዒንሢ ዋዋዛደዋቲ።

7 ሃይ ሜታ ዒንሢ ሄሌሢ ዒንሢኮ ጉሙርቁያኮ ጎኑም ዛጋኒኬ፤
ሳያይዳ ባይቃ ዋርቁ ጎያ ባካታያ ታሚዳ ዓገ ጎኑም ዛገንታኔ፤
ዒንሢኮ ጋዒንቲ ዋርቆይዳፓ ባሺ ማዔ ቦንቸንቲ ጉሙርቁያ
ዬያጉዲ ዛገንታኒ ኮይሳኔ፤ ዬያይዲ ዒንሢኮ ዛገንቲ ጉሙርቁያ
ዬሱስ ኪሪስቶስ ሙካኣና ጋላታንታ ቦንቸንታ ሃሣ ጳገ ጌዒሢያ
ዒንሢም ማዓንዳኔ።

8 ዬሱስ ኪሪስቶስ ዛገባኣያ ማዔያታቶዋ ዒንሢ ዒዛ ናሽካኔ፤
ሃሣ ያዲ ዒንሢ ዛገባኣያ ማዔቴያ ዒዛ ጉሙርቁ። ዳንጋና ኬኤዛኒ
ዳንዳዒንቲዋያ ቦንቸንቲ ዋዛና ዒንሢ ዋዛዳኔ።

9 ዓይጎር ጌዔቶ ጉሙርቁያ ዒንሢሲኮ ማሊያ ማዔ ዒንሢ
ሸምፓሢ ዳቁንቶ ዒንሢ ዔኪ ዔኪ ዓኣሢሮኬ።

10 ዬኖ ዳቁንቶ ባኮ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ኮሺ ኮዒ ዛገኔ፤
ዬያሮ ዔያታ ያኣሲ ዒንሢም ዒንጋንዳ ኮሹም ዒንገያ ቤርታዲ
ኬኤዜኔ።

11 ዔያቶ ገዳ ዓኣ ኪሪስቶስኮ ዓያና ሜሲሃይዳ ሄላንዳ ሜቶና
ሜቶኮ ገንያይዳ ዒዚ ዳንቃንዳ ቦንቸ ቤርታዲ ዔያቶም ዳዌኔ፤
ዔያታኣ ዬይ ቢያ ዋማ ዋዶና። ሃሣ ዋይቲ ማዓንዳቲያ ማሊ ኮሺ
ዛገኔ፤

12 ዬያታ ያኣሲ ማሊያ ኬኤዛ ዓሳ ማዳሢ ዒንሢም
ማዓንዳፓዓቲም ፔኤም ማዒባኣሢ ዔያቶም ፔጋዲ ዔርቲኔ፤
ዔያታ ዒንሢም ማዳሢ ጫሪንጫፓ ዳኪንቲ ዓያኖ ጌኤዦ ዛሎና
ሃሢ ኮዦ ሃይሶ ዒንሢም ኬኤዛ ዓሳ ኬኤዜ ባኮ ፔጋሲሢናኬ፤ ዬያ
ባኮ ያኣሲ ኪኢታንቻታያ ዛጋኒ ኮሺ ሱኡካዳኔ።

ጌኤሹዋና ናንገሢ

* 1:3 ዓኮ ጫኣቁማ ቤርታዲ ያኣፒንቲ ገሪኬ ሙኤጮና፡- «ዬሱስ ኪሪስቶስኮ ያኣዛሢና
ዓዳሢ ጋላቲንቶንጎ» ጋዓኔ።

13 ዬያሮ ዲኖ ዲንሢኮ ማዶም ገሊጊሺ፣ ኮይሳ ናንጊ ዳምቤና ናንጊ፣ ዩሱስ ኪሪስቶስ ሙካኣና ዲንሢ ዴንቃንዳ ኮሹሞ ዲንጊያ ዛሎና ጉቤ ማዔ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ዲንሢኮ ዓኣያ ማዖንጎ።

14 ያኦሲም ዓይሢንታ ናይ ዲንሢ ማዔሢሮ ዔራቶ ዓቲሢና ቤርታ ዲንሢኮ ዓኣ ፑርቶ ማዶ ሱኡኮ ኩንሢፖቲ፤

15 ጋዓንቲ ዲንሢ ዔኤሌ ያኣዛሢ ጌኤሺ ማዔሢጉዲ ዲንሢያ ዲንሢ ናንጎና ቢያ ጌኤሺ ማዕቀቲ፤

16 ዓይጎሮ ጌዔቶ ጌኤኩ ማፃኣፖይዳ፡- «ታኣጊ ጌኤሺ ማዔሢሮ ዲንሢያ ጌኤሺ ማዕቀቲ» ጌይንቲ ፃኣፒንቲ።።

17 ያኦማኣ ዲማሱሞ ፔቲ ፔቲሢዳ ማዶ ማዶ ጎይያ ዎጋ ያኣዛሢ «ኑ ዓዳሢ» ጌዒ ዔኤላያ ዲንሢ ማዔቶ፣ ሃያ ሳዖይዳ ሾኦቹሞና ዓኣያ ዲዛ ዲጊጨሢና ናንጉቀቲ።።

18 ዲንሢኮ ዓዶንሢዳፓ ዲንሢ ዳካሌ ማኣዲሞ ናንጎይዳፓ ዲንሢ ገንሣ ሻንቁንቲሢ ሳይቃ ባኣዚ፣ ማኢሹና ዎርቄና ማዒባኣሢ ዲንሢ ዔራኔ፤

19 ጋዓንቲ ዲንሢ ሻንቁንቲሢ ፑርታ ባኣዚና ፓጨ ዓኣዚባኣ ማራይ ማዔ ኪሪስቶስኮ ቢያፓ ባሻ ሱጉያናኬ።።

20 ዲዚ ዶኦሪንቲሢ ሳዓ ማኩንታንዳሢኮ ቤርታዲ ማዓዛ ሃሢ ጋዓንቲ ጋፒንያ ዎዶይዳ ዲንሢ ዛሎሮ ጌዒ ዲ ፔጋዲ ጴዴ።።

21 ሃሣ ዩሱሴ ሃይቦይዳፓ ዔቁሲ ዲዛም ቦንቾ ዲንጌ ያኣዛሢ፣ ዲዛ ዲንሢ ዩሱሴ ዛሎና ጉሙርቃኔ፤ ዩያሮ ዲንሢኮ ጉሙርቁጎንታ ሃጊ ማዓ ዎዘንታ ያኦሲዳኬ።።

22 ዑሣ ናሽኮ ናሹሞቲዎንቲ ጎኔ ናሹሞ ዩሱሴ ጉሙርቁ ዔኬ፣ ዲንሢኮ ጌርሲንሢም ዓኣያ ዲንሢኮ ማዓንዳጉዲ ጎኑሞም ዓይሢንቲሢና ዲንሢ ዲንሢ ቶኦኮ ጌኤሹኔ፤ ዩያሮ ጉቤ ዲናና ተ ሴካና ሃንጋና ዎሊ ኮሺ ናሽኩቀቲ።።

23 ዲንሢ ለሚሣ ሾይንቲሢ ናንጊና ናንጋያ ማዒ ዶዲ ናንጋ ያኦሲ ቃኣሎና ባይቁዎ ፃጲዳፓኬ፣ ባይቃ ፃጲፓቲዎሴ፤

24 ዓይጎሮ ጌዔቶ ጌኤኩ ማፃኣፓ፡- «ዓሲ ቢያ ማኣቲጉዳያኬ፤

ቦንቻ ቢያ ካይዚዳ ዓኣ ቡኒጉዳያኬ፤

ማኣታ ሹሊ ማላኔ፣ ቡናኣ ዲኢናኔ፤

25 ያኦሲኮ ቃኣላ ጋዓንቲ ናንጊና ዶዲ ናንጋኔ» ጋዓኔ።።

1:16 ለዌ. ዓከ 11:44-45፤ 19:2። † 1:22 ጉቤ ዲናና፡- ጋዓዛ ፔቲ ፔቲ ሚናኣ ማፃኣፓ «ጌኤሺ ዲናና» ጋዓኔ።።

ዬያሮ ኮሺ ሃይሴ ማዒ ዒንሢም ሚርጌና ኬኤዚንቴ ቃኣላ ዬያኬ።

2

ናንጊና ናንጋ ሹጫሢና ዲማዴ ዴሮና

1 ዓካሪ ፑርቱሞ፣ ማልቲ ጌሰቲሢ፣ ጌኤሺ ዓሲ ፔና ማሊሲሢ፣ ቁኢሩሞ ሃሣ ዲማ ዲማ ደንኮና ዬያጉዴ ባኮ ቢያ ዒንሢዳፓ ባይዚ፣

2 ሃሢ ሸይንቴ ናይ ዲኢቁ ሱኡካዳሢጉዲ ዒንሢያ ዒንሢኮ ዳቁንቶና ዲጪ ዲጪ ዓኣዳንዳ፣ ዓያኖ ጌኤኮ ቃኣሎ ዲኢቆ ጾቂሢ ሱኡካዳሞቲ።

3 ዒንሢ ሱኡካዳኒ ዳንዳዓሢ ጌኤኮ ማፃኣፓ ጋዓ ጎይፆ፡- «ፆኦሲ ኮሺ ማዔሢ ዛጊ ዲማሲ ዔሬያ ማዔቶኬ።»

4 ዬያሮ ናንጊና ናንጋ ሹጫሢ ማዔ፣ ጎዳ ዬሱሴ ባንሢ ዑኩዋቲ፤ ዬይ ዓሳ ዒዛ ቦሂ ኬኤሬንቴ ፆኦሲ ዶኦሪ ቦንቼሢኬ።

5 ጎዳ ዬሱሴ ባንሢ ዒንሢ ዑካንዳሢያ ናንጊና ናንጋ ማኣሮ ማኩሢጉዲ ዓያና ማኣሪ ማከንጋኒኬ፤ ዬያይዲ ዬሱሴ ከሪሰቶሴ ዛሎና ሞዛሳያ ማዔ ዓያናና ፆኦሲም ዒንጎ ዒንጊያ ዒንጋኒ ዲማዴ ቁኤሶ ዒንሢ ማዓንዳኔ።

6 ዓይጎሮ ጌዔቶ ጌኤኮ ማፃኣፓይዳ፡-

«ሃይሸ ዶኦሪንቴ ቦንቼንቴያ ማዔ

ማኣሮ ማኩ ሹጫሢ ፃዮኔይዳ ታ ጌሣንዳኔ፤

ዒዛ ጉሙርቃይ ቦርሲንቴንዲዋሴ»

ጋዓ ቃኣላ ፃኣፒንቴ ዓኣኔ።

7 ዬያሮ ጉሙርቃ ዓሶ ዒንሢም ዬይ ሹጫሢ ቦንቼንቴያኬ፤ ጉሙርቁዋ ዓሶም ጋዓንቴ፡-

«ማኣሮ ማኩ ዓሳ ቦሂ ኬኤሬ ሹጫሢ

ኮሺ ኮይሳ ሄሎ ሹቺ ማዔኔ።»

8 ሃሣ፡-

«ሃይሸ ዓሶ ዲቃ ሹጫሢ

ጊንሣ ዓሶ ዲቁ ሎንሣ ላላሢ»

ጌይንቴ ጌኤኮ ማፃኣፓይዳ ፃኣፒንቴሢጉዴያኬ።

ዋይቲ ጌዔቶ ዔያታ ዒዛኮ ቃኣሎ ጉሙርቁዋ ዓቲያና ዳቢንቴ ዲቁንቴኔ። ሃሣ ፆኦሲ ዔያቶም ማሊ ጌሣሢያ ዬያምኬ።

1:25 ዒ.ሲ. 40:6-8። 2:3 ዓይኑ. 34:8። 2:6 ዒ.ሲ. 28:16። 2:7 ዓይኑ. 118:22። 2:8 ዒ.ሲ. 8:14-15።

9 ዒንሢ ጋዓንቴ ዲሞይዳፓ ዴኤፖ ሄርሺሳ ፔኤኮ ፖየ ባንሢ ዒንሢ ዔኤሌ ያኦዛሢኮ ዲቃሢ ማዶ ኬኤዘንዳጉዲ ደኦሪንቴ ሾይንቲ፥ ካኦቲሞ ማዶ ቄኤሴ፥ ጌኤሺ ዳሬ ሃሃ ያኦሲ ፔኤሞ ማሂ ዲማሴ ዳሬኬ።

10 ዒንሢ ቤርታ ያኦሲ ዳሬቱሞሴ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ዒንሢ ያኦሲ ዳሬኬ፤ ቤርታ ዒንሢ ማኦሪንቲሢ ዳንቂባኢያታ? ሃሢ ዒንሢ ዳንቄኔ።

ያኦሲሞ ማዶ ዓሲ ዛላ

11 ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ሃያ ዓጮይዳ ዒንሢ ሾኦቹ ሃሃ ቤሲባኢ ዓሲ ማዔሢሮ ዒንሢኮ ሾሞፖና ሞላ ያልታ ዓሲ ማሊሢ ሱኦኮይዳፓ ዒንሢ ሃካንዳጉዲ ሃዳራ ታ ጋዓኔ።

12 ጎያንቴ «ዔያታ ፑርታ ማዶ ዓሲኬ» ጌይ ዒንሢ ደንኮቶዎ ያኦሲ ኦና ሺሪ ዛጋኒ ሙካ ኬሎ ሜሌ ዳራ ዒንሢኮ ኮዦ ማዶ ዛጊ ያኦዛሢ ጋላታንዳጉዲ፥ ዔያቶ ባኦኮይዳ ዒንሢ ናንጋኦና ኮሺ ዒና ዒንሢኮ ዓኢያ ማያንጎ።

13 ጎዳ ዩሱሴ ዛሎሮ ጌይባካ ምይሢያ ቢታንታ ዒንጊንቴ ዓሶሞ ዓይሢንቱሞቲ፤ ዒንሢኮ ዑፃ ማዒ ምይሢ ካኦቶማኦ ዓይሢንቱሞቲ።

14 ሃሢ ካኦታ ጌሢ ዓሶማኦ ዓይሢንቱሞቲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዔያታ ፑርቶ ማዶ ዓሶይዳ ምጋኒ ኮዦ ማዶ ዓሶ ጋላታኒ ጌሢንቴያኬ።

15 ኮሺ ማዲሢና ዔኤዮ ዓሶኮ ዔሩሞየ ጌሰቶ ጌኤዘኮ ዒንሢ ደንጋ ዓርቂሳንዳጉዲ ዩይ ያኦሲ ማሊሢኬ።

16 ያኦሲሞ ማዶ ዓሲ ማዒ ዲማዲ ኬሰኬ ዓሲ ማዒ ሃንቱሞቲ፤ ጋዓንቴ ዒንሢኮ ዲማዲ ኬሰኪያ ፑርቱሞ ዓኦቹ ዓርቃያ ማሂፖቴ።

17 ዓሲ ቢያ ቦንቹሞቲ፤ ዩሱሴ ጉሙርቂ ጎናሲ ዔኬ ዓሶሞ ናሽኩሞቲ፤ ያኦሲ ዒጊጨሞቲ፤ ካኦቶሞ ቦንቹሞቲ።

ኪሪሰቶሴኮ ሜታ ኮኦኪንሢ ማዔ ጎይያ

18 ዒንሢ፥ ዓይሎ ማዔ ዓሳ ዒንሢ ምይሢ ዓሶሞ ዓይሢንቱሞቲ፤ ዒንሢ ዓይሢንታንዳሢ ኮሺ፥ ሃሢ ሹሌዔ ማዔዘንሢሞ ሌሊቱሞንቴ ሚጨንቱሞ ዓሶንታሞ ቢያኬ።

19 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዓሲ ጋላቲንታሢ ጌኔ ማዔ ጎይሢና ሜቶ ዔኪ ያኦሲ ዛሎሮ ጌዒ ጊቤቶኬ።

2:9 ኬሲ. ማፃ 19:5-6፤ ዒሲ. 43:20-21፤ ላሚ. ሞማ 4:20፤ 7:6፤ 14:2፤ ቲቶ 2:14፤ ዒሲ. 9:2። 2:10 ሆሴ. 2:23።

20 ዲንሢ ፑርታ ማዲ ሜቶ ዔካዎ ጊቤቶ ዓይጎ ጋላታ ዲንሢኮ ዓኣያ ማዓንዳይ? ጋዓንቴ ኮሺ ማዳዎ ሜቶ ዔኪ ዲንሢ ጊቤቶ ያኦሲዳፓ ጋላታ ዲንሢ ዳንቃንዳኔ።

21 ዲንሢ ዔኤሊንቴሢያ ዬያርኬ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዒዚ ሃንቴ ጎይዎ ሃንታንዳጉዲ ኪሪሰቶሴ ሜቶ ዔኪ ዲንሢም ኮኦኪንሢ ማዓኔ።

22 ዒዚ ፔቴታዎ ጎሜ ማዲባኣሴ፤ ሃሣ ሉኡቂያ ዒ ሉኡቂባኣሴ።

23 ዒዛ ዓሳ ጫሽካኣና ማሂ ጫሽኪባኣሴ፤ ሜታሢ ዔካኣና ፒዜ ዎጋያ ማዔ ያኦዛሢ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ጌሢያፓዓቴም ዚርቁባኣሴ።

24 ኦኡኒ ሃይቢና ዲማዲሢጉዲ ጎሜይዳፓ ዲማዲ ጌኤሹሞና ናንጋንዳጉዲ፣ ዒዚ ፔኤር ፔ ዓሽኮና ጎሞ ኦኡሲ ፑርቶ ዓሶ ሱዎ ሚያይዳ ኬዳኔ፤ ሃሣ ዒዛኮ ኪፃዲያና ዲንሢ ዳቄኔ።

25 ዓይጎር ጌዔቶ ቤርታ ዲንሢ ባይቄ ማራይጉዲ ዣኣሊ ሃንቴኔ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ዲንሢኮ ሸምፖ ሄንቁ ካፓሢ ባንሢ ዲንሢ ማዓኔ።

3

ዓኒና ማቾና ዛላ

1 ዓካሪ ዲንሢ ለኣላ ዓኒንሢም ዲንሢኮ ዓይሢንቴዎቴ፤ ዬያይዲያና ሃጊ ያኦሲ ቃኣሎ ጉሙርቁ ዔኪባኣ ዓኒንሢ ዓኣቶ ዳንጋና ኬኤዚሢና ለሊቱዎንቴ ማቾንሢኮ ናንጋ ናንጎ ዛጊ ያኦሲ ባንሢ ማዓኒ ዳንደዓኔ።

2 ያዒ ዔያታ ማዓኒ ዳንደዓሢ ጌኤሺ ማዓም፤ ሃሣ ያኦሲ ቦንቻያ ማዒ ዲንሢ ናንጌም ዛጌቶኬ።

3 ዲንሢኮ ሚዛጵማ ቶኦኪ ማዢንቴና፣ ዎርቄ ዎይዚዳ ዓኣሥሢና፣ ቃራ ጊኢጋ ማኣዎ ማይንቴ ዙሌና ጴዳ ሚዛጵሞና ማዎፖ።

4 ጋዓንቴ ዲንሢኮ ሚዛጵማ ያኦሲ ቤርቶይዳ ሚርጌ ቦንቺንቴያ ማዔ ሃሣ ባይቁዎ ፓልሞ ሸሌዑሞና ሂርኪ ጌይሢ ዓያና ዲንሢ ፓልሚሴ ዒና ዓኣሺንቴ ዓኣ ጋር ማዎንጎ።

5 ዓይጎር ጌዔቶ ሚናኣ ዎዶና ፔኤኮ ዓኣ ማሊያ ያኦሲዳ ጌሢ፣ ዲማዲ ዓንጃንቴ ለኣላ ፓልሜሢ ዬያ ጉዴያናኬ፤ ሃሣ ዓኒንሢማኣ ዔያታ ዓይሢንቴኔ።

2:22 ዒ.ሲ. 53:9። 2:23 ዒ.ሲ. 53:7። 2:24 ዒ.ሲ. 53:5። 2:25 ዒ.ሲ. 53:6። 3:1 ዓፕ. 5:22፤ ቆላ. 3:18። 3:3 1ፃሞ. 2:9።

6 ሳኦራ ዩያጉዲ ዓብራሃማም፡- «ታ ጎዳሢያ!» ጌዒ ጌዒ ዓይሢንቴ ጎይያ፡ ዒንሢያ ዓይጎታ ዒጊጨዋ ዒንሢ ዓንሢሢሞ ኮሺ ባኣዚ ማዳቶ ዒዛኮ ዒንሢ ርኣቶኬ።

7 ዒንሢያ ዓንሢሢ! ዒንሢኮ ማቸንሢና ዋላ ዔሪ ርንጉዋቴ፤ ዒንሢዳገ ባሼ ዔያታ ለቢንቴ ማኲንቴ ማዔሢሮ፡ ሃሃ ዒንሢና ዋላ ዔያታ ያኦሲ ኮሹሞና ዒንጌ ርንጎ ዳካላንዳሢሮ ዔያቶ ቦንቹዋቴ፤ ያዲ ዒንሢ ማዒ ርንጌቶ ዒንሢ ሺኢጲያኮ ዲቆ ማዓ ባኣዚ ባኣያ ማዓንዳኔ።

ኮሺ ማዳያታጋ ሜቶ ዔኪሢ

8 ማይ ዓካሪ ቢያሢ ሴካና ሃንጋና ዋላ ገኢጊ ርንጉዋቴ፤ ሜሌ ዓሲኮ ሜቶ ዓዳ ዒንሢ ሜቶ ማሂ ዛጉዋቴ፤ ዋሊኮ ጌርሲና ጌርና ዋሊ ርሽካ ርሹሞና ዋሊ ርሽኩዋቴ፤ ኮሺ ዓሲ፡ ሃሃ ሚጨንታ ዓሲ ማዐዋቴ።

9 ፑርቴሢሞ ፑርታ፡ ጨሽካሢማኣ ጨሽኪ ማሃፖቴ፤ ጋዓንቴ ዓንጅዋቴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዒንሢ ዔኤሊንቴሢ ዩያይዲ ማዲያና ያኦሲዳገ ዓንጅ ዔካኒኬ፤

10 ጌኤዢ ማፃኣገ፡-

«ርንጊ ፔኤኮ ርሽካ ዓሲና ኮሺ ዋዴ ዛጋኒ ኮዓ ዓሲ
ዳንጋ ዒዛኮ ፑርታ ባኣዚ ጌሰቱዋጉዲ
ሙኡጨኣ ዒዛኮ ማልቲሢ ሃይሴ ጌሰቱዋጉዲ ካፖንጎ።

11 ፑርታይዳገ ሃኪ፡ ኮሺ ባኣዚ ማዳንጎ፤
ሃሃ ኮሹሞ ሌሊ ኮዒ ዒማ ገንፆ ሃንቶንጎ፤

12 ዓይጎሮ ጌዔቶ ያኦሲ ዛጋሢ ዒሎ ዓሶ ባንሢኬ፤
ዋያኣ ዒዛኮ ዔያቶ ሺኢጲያ ዋይዛኒ ቡሊንቴ ዓኣኔ፤
ፑርታ ማዳ ዓሶ ዐፃ ጋዓንቴ
ዳጋ ዓኣፒ ካራ ያኦሲ ሺርሻኔ» ጋዓኔ።

13 ዩያሮ ዒንሢ ኮሺ ባኣዚ ማዳኒ ኮዔቶ ዒንሢዳ ፑርታ ባኣዚ ሄሊሳንዳሢ ያናዳይ?

14 ኮሺ ማዳ ማዳያታጋ ዒንሢ ሜቶ ዔኬቶ ያኦሲዳገ ዓንጅ ዒንሢ ዴንቃንዳኔ፤ ዓሶኮ ዚርቁያሮ ዒጊጨ ሜታዲፖቴ።

15 ጎዳ ማዔ ኪሪሰቶሴ ዒንሢኮ ዒሮና ቦንቹዋቴ፤ ዒንሢሞ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ ዛሎሮ ጌዒባካ ዒንሢ ያኦጨ ዓሶሞ ቢያ ማሂ ኬኤዛኒ ገኢጊንቴያ ማዐዋቴ።

3:6 ማኲ. ማፃ 18:12። 3:7 ዔፕ. 5:25፤ ቆላ. 3:19። 3:12 ዓይኑ. 34:12-16።
3:15 ማቲ. 5:10፤ ዒሲ. 8:12-13።

16 ጋዓንቴ ዲንሢኮ ማሂፃ ሸሌዑሞና ቦንቸና ማዖንጎ፤ ዲንሢ ኪሪሰቶሴር ማዒያና ዲንሢኮ ዓኣ ኮዢ ማሊያይዳ ፑርታ ጌሰታ ዓሳ ፔኤኮ ፑርቶ ጌኤዘና ቦርሲንታንዳጉዲ ዲንሢኮ ኮሺ ዲና ዓኣያ ማዖንጎ።

17 ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲ ማሊያታቴያ ዲንሢኮ ኮሺ ማዒ ሜቶ ዔከሢ ማዓንዳኣገዓቴም፣ ፑርታ ማዒ ሜቶ ዔከሢቴቀሴ።

18 ኪሪሰቶሴ ፔ ቶኦኪና ያኦሲ ባንሢ ኑና ዑከሳኒ ዲዚ ዲሎታዖ፣ ኑና ዲሎማ ባኣ ዓሰም ኑ ጎሞ ዛሎር ፔቴና ሜቶ ዔከሢ ሃይቄኔ፤ ዲዚ ዓሸኮና ሃይቄኔ፤ ጋዓንቴ ዓያናና ናንገና ናንጋያ ማዔኔ።

19 ሃሣ ዲዚ ሲዖሌ ጌይንታ ዲሞ ዔቶይዳ ቱኡቴ ዓኣ ዓሶ ባንሢ ዓያናና ዓኣዲ፣ ዲኢካ ሸምፖም ኮዢ ሃይሶ ቃኦሎ ኬኤዜኔ።

20 ዬያታ ቱኡዘ ቤዘይዳ ዓኣ ሸምፓ፣ ቤርታ ኖሂ ዎድና ዎኣያ ካኣሚላ ማዢንታኣና ሃሣ ያኦሲ ዔያቶ ባይዘንዳያ ገቢ ካፓኣና ዔያታ «ኦ ዎይዘዓ» ጌዔዘንሢ። ጋዓንቴ ዎኣያ ካኣሚሎይዳ ጌሊ ዎኣያይዳፓ ዲቁዘንሢኮ ፓይዳ ዲካ፣ ሳሊ ዓሲ ሌሊኮ።

21 ዬይ ዎኣያ ሃሢ ዲንሢ ዲቁሻ ዎኣያ ማሰቴያ ኮኦኪንሢኮ፤ ዬይ ዎኣያ ማሰቴያ ዑዓፓ ኪንሢ ጌኤሺሢቴዎንቴ ኮሺ ዲናና ያኦሲ ባንሢ ሸኢከሢ ጫኣቁሞኮ፤ ዲንሢ ዬይ ዲቁሻሢ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴኮ ሃይባፓ ዔቁያ ዛሎናኮ፤

22 ዲዚ ጫሪንጫ ዓኣዲ ያኦሲ፣ ዓዳሢኮ ሚዛቆ ዛላ ዓኣኔ፤ ያኦሲኮ ኪኢታንቸና ጫሪንጫ ዎልቆና ዓኣ ባካ ቢያ ዲዛም ዓይሢንታኔ።

4

ያኦሲም ዲማዲ ናንገሢ

1 ኪሪሰቶሴ ዓሲ ማዒ ሜቶ ዔከይያታሢር ዲንሢ ዬይ ማሊፃ ዓዳ ያልዚ ዓንጋሞጉዲ ደዲሾንጎ፤ ፔ ዑያ ዓሸኮና ሜቶ ዔከሢ ጎሜ ማዒ ሃሸኔ ጌይሢኮ።

2 ሃካፓ ሴካ ሳይይዳ ዲንሢ ናንጋኣና ዓሲ ማሊያኮ ፑርቶ ሱኡኮ ኩንሢ ኩንሢቴዎንቴ ያኦሲ ማሊያ ኩንሥሢና ናንገጉዎቴ።

3 ያኦሲ ዔሬቀ ዓሳ ማዳሢ ጎይያ፡- ማቸ ሃሣ ዓኒ ማዒባኣ ዓሲ ዓርቂ ዓማሊሢና፣ ማቸ ሃሣ ዓኒ ማዒባኣ ዓሲና ላሃኒ ሱኡካዲሢና፣ ዑሽኪ ማሢንቲሢና፣ ኮይሱዎ ኮሢ ኮርጊሢና፣ ኮይሱዎ ጎይሢ ዑሽኪ ኮኣሚሢና፤ ሃሣ ዲሢያ ማዔ ሜሌ ካኣዢ ካኣሸኪ ካኣሸኪ ዲንሢ ናንጌ ዎዳ ማይ ጊዳንዳኔ።

3:20 ማዢ. ማፃ 6:1—7:24።

4 ሃሢ ጋዓንቴ ዬያ ባኮ ቢያና ዒንሢ ምጌባኣ ጎይሢ ዔያቶና ሞላ ማዲ ሃንቴዎኣሢሮ ዔያታ ሄርሺ ዲቃታንዳኔ፤ ሃሃ ዔያታ ዒንሢ ጫሽኪያ ጫሽካንዳኔ።

5 ጋዓንቴ ሹምፔና ዓኣ ዓሶና ሃይቄ ዓሶናይዳ ሞጋኒ ገኢገንቴ ምዳሃሢም ዔያታ ማሃ ኬኤዛንዳኔ።

6 ቤርታ ሞይዜያ ሃይቄ ዓሶማኣ ጉቤ ኮዦ ሃይሳ ኬኤዛንቴሢ ዬያይዳፓ ዔቄያናኬ፤ ዬያሮ ዓሽኮና ዔያታ ዓሳ ሞገንታሢ ጎይያ ሞገንታንዳኔ፤ ዓያኖና ጋዓንቴ ዔያታ ምኡሲ ናንጋ ጎይያ ሹምፔና ናንጋንዳኔ።

ምኡሲፓ ዒንገንቴ ዒንገያ ቃራ ጎይሢና ዓርቄ ቆለሢ

7 ማይ ዓካሪ ቢያ ባኣዚኮ ጋፒንሢ ዑኬኔ፤ ዬያሮ ዒንሢ ደዲ ሽኢቃንዳጉዲ ፒዜ ማለሢ ዒንሢኮ ዓኣያ ማምንጎ፤ ሃሃ ዒንሢ ቶኣኮ ዔሪ ናንጋያ ማዑዎቴ።

8 ናሹሞ ሚርጌ ዳቢንቴ ዓቶም ጌይሳያ ማዔሢሮ ቢያ ባኣዚፓ ዑሣ ዓኣዴ ሴካና ሃንጋና ሞላ ኮሺ ናሽኩዎቴ።

9 ሴካና ሃንጋና ጉንዲማ ባኣያ ሸኣቸንሢ ሞላ ዔኩዎቴ።

10 ፔቴ ፔቴ ዒንሢ ባኣካ ዓኣ ዓሳ ምኡሲ ዲማ ዲማ ማሃ ዒንጌ ዒንገያ ጉሙርቂንቴሢና ዓርቄ ቆለ፡ ዒንገንቴ ዒንገንቶ ጎይያ ባጋሢም ማድንጎ።

11 ምኡሲ ቃኣሎ ዔርዛሢ ምኡሲ ዒዛና ማዒ ኬኤዛያ ማሃ ኬኤዛንጎ፤ ማዳሢያ ምኡሲ ዒንጋ ሞልቆና ጉሙርቂንቴ ማድንጎ፤ ያዲ ማዔቴ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎና ማዒ ቢያ ባኣዚና ምኡሲ ጋላቴንታንዳኔ፤ ቦንቾና ሞልቁና ናንገና ዒዛም ማምንጎ፤ ዓኣሜን።

ሜቶ ሞደና ደዲሢ

12 ታ ዒጊኖንሢዮቴ! ዓዳ ታሚጉዲ ሜታሲ ዒንሢ ዳቢሳኒ ጋዓ ሜቶይዳ ዒንሢ ጌሌ ሞደና ዓኪ ባኣዚ ዒንሢዳ ሄሌጉዲ ዲቃቴ ሄርሺፖፕቴ፤

13 ባሽ ኪሪሰቶሴ ሙካ ሞደና ዒንሢም ዴኤፒዎዛ ማዓንዳጉዲ ዒዛኮ ሜቶ ዒዛና ሞላ ዒንሢ ዔካ ጎይያማና ሃሢ ሞዛዲዎቴ።

14 ኪሪሰቶሴ ሱንያ ዛሎሮ ዒንሢ ጫሽኪንቴቴ ቦንቸንቴያ ማዔ ምኡሲ ዓያና ዒንሢዳ ማዓንዳሢሮ ዒንሢ ሞዎዛዲዎቴ።

15 ዒንሢዳፓ ምታቴያ ሜቶ ዔካኣና ዓሲ ሞዴ፡ ዉኡቄ፡ ፑርታ ማዳ ማዴ፡ ዓሲ ሃይሴኮ ባኣካ ጌሊ ሜቶ ዔካያ ማምፓ።

16 ጋዓንቴ ዬሱሴ ጉሙርቄ ጎናሲ ዔኪያና ሌሊ ሜቶይዳ ጌላይ ዓኣቶ ኪሪሰቶሴ ሱንያ ዛሎሮ ጌዒ ምኡሲ ጋጋላቶንጎ፤ ቦርሲንቶፓ።

17 ዋጌ ዋጊነታንዳ ዋዳ ዑኩኔ፤ ጋዓንቴ ዋጊፃ ዓርቁንታሂ ያኦሲ ዓሰይዳገኬ፤ ሂዳዎ ዋጊፃ ኑ ጊዳገ ዓርቃያ ማዕቶ ያኦሲኮ ኮኸ ሃይሶ ጉሙርቁዋ ዓሰኮ ጋጊንፃ ዓይጎ ማዓንዳይ?

18 ጌኤኸ ማፃኣገ ኬኤዛዎ:-

«ዲሎ ዓሲ ዳቃኒ ዳንዳዓሂ ሚርጌ ሜቶና ማዕቶ

ያኦሲ ካኣሽኩዋ ዓሳ ዋዎይታንዳይ?» ጋዓኔ።

19 ዬያሮ ያኦሲ ማለሂ ማዕም ሜቶ ዔካ ዓሳ ቢያ ዔያታ ፔኤኮ ሸምገሂ ጉሙርቁንታያ ማዕ። ማኸሂም ዒንጊ ኮሺ ባኣዚ ማዳሂዳገ ጊንሂም ጎዎገ፤

5

ያኦሲ ዓሰ ዋይሂዛንሂም ዓይሂንቴ ዳምቤ

1 ዓካሪ ታኣኒ ዔያቶና ዋላ ሺኢጲያ ማኣሮኮ ጨዋ ማዕሂ፤ ከሪሰቶሴ ሜቶኮዋ ማርካ ማዕሂ፤ ሃሃ ሃጊ ቤርታ ጴዳንዳ ዋዘ ዔያቶና ዋላ ዴንቃንዳሂ፤ ዒንሂ ባኣካ ዓኣ ሺኢጲያ ማኣሮ ጨዋ ታ ዘራኔ።

2 ዒንሂም ሃዳራና ዒንጊንቴ ያኦሲ ማራቶ ሄንቁዋቴ፤ ዒንሂ ሄንቃ ዋዶና ያኦሲያ ዋልቃዴምቱዋንቴ ያኦሲ ናሽካ ጎይያ ናሹሞና ሄንቃያ ማዎንጎ፤ ሃሃ ሚኢሼ ናሹሞናቱዋንቴ ዒንሂኮ ማዳኒ ዓኣ ዒናገ ማዕ ማለሂና ማዎንጎ።

3 ዬያጉዲ ሃሃ ዒንሂኮ ዴማ ዓኣ ዓሰ ሜታሲ ዋይሥሂናቱዋንቴ ማራቶም ኮሺ ኮኣኪንሂ ማዓ ባኣዚ ዳዊሂና ማዎንጎ።

4 ያዴ ዒንሂ ማዴቶ ማራቶ ሄንቃ ዓሰኮ ሱኡጋሂ ሙኬ ዋዶና ፑርቲ ባይቁዎ። ቶኣካ ዓጎ ቦንቾ ባኮ ዒንሂ ዔካንዳኔ።

5 ዬያጉዲ ዒንሂ፤ ዴጌዞቴ! ጋርቾ ዓሰም ዓይሂንቴዋቴ፤ ቢያሂ ሸሌዑም ዓዳ ማኣዎጉዲ ማይንቴ ፔቴይ ባገሂም ዓይሂንቴ ማዳንጎ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ጌኤኸ ማፃኣገጌዳ:-

«ያኦሲ ዎቶርቃ ዓሰ ዒፃኔ፤

ኮኸ ዓሰም ጋዓንቴ ዒዚ ፔ ኮሹሞና ዒንጋ ዒንጊያ ዒንጋኔ»

ጋዓሂሮኬ።

6 ዓካሪ ያኦሲ ፔ ማሊ ጌሂ ዋዶና ዒንሂ ዴጊዳንዳጉዲ ያኦሲኮ ዴኤገ ዋልቆ ዴማ ዒንሂ ቶኦኮ ሂርኪሱዋቴ።

7 ዒዚ ዒንሂ ዘሎ ማለያታሂሮ ዒንሂ ሜታሳ ማሊያ ጉቤ ዒዛ ዑፃ ጌሡዋቴ።

4:18 ኮኣኪ. 11:31። 5:2 ዮሃ. 21:15-17። 5:5 ኮኣኪ. 3:34። 5:6 ማቴ. 23:12፤ ሉቃ. 14:11፤ 18:14።

8 ዲንሢ ቶኦኮ ዔሪ ናንጉዋቱ፣ ሃሣ ጳጳጩዋቱ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዲንሢኮ ሞርካሢ፣ ፃላሄ ዓዳ ዔኤጳንዳ ባኣዚ ኮዒ ጉጳ ዘቢጉዲ ዲንሢ ዓጮ ሺሪ ሺሪ ዲንሢ ካታኔ።

9 ዓጮ ቢያይዳ ዓኣ ዩሱሴ ጉሙርቂ ጎናሲ ዔኬ፣ ዲንሢኮ ጌርሲንሢንታ ጌርንሢንታ ማዔ ዓሳ ዩያጉዴ ማቶ ዔካያ ማዔሢ ዔሪጋጋ ጾኦሲ ጉሙርቂጾና ደዲ ሞርካሢ ማኩዋቱ።

10 ኪሪሰቶሴ ዘሎና ፔኤኮ ናንጊና ናንጎ ቦንቾ ባንሢ ዲንሢ ዔኤሌ፣ ዲዛይዳፓ ማዔ ኮሹሞ ዲንጊጾኮ ቢያ ጾኦዛሢ ጳካ ዋዴ ዲንሢ ማታጳሰካፓ ዒ ፔኤር ዲንሢ ደዲሺ ዔቂሳንዳኔ።

11 ናንጊና ቦንቾና ዋልቄና ዲዛሞ ማጾንጎ! ዓኣሜን።

ጋፒንሢ ሳራሥሢ

12 «ታኣኮ ጉሙርቂንታ ጌርሲኬ» ጌዒ ታ ማላ ሲልዋኖሴ ጎያሢ ዑያይዳ ሃኖ ኪሊቶ ጳካና ታ ዲንሢሞ ፃኣፔኔ፤ ታ ፃኣፔሢያ ዲንሢ ዘራኒና ዩይ ባካ ጾኦሲ ፔ ኮሹሞና ዲንጌ ጎኔ ዲንጊሢ ማዔሢ ማርካጳኒ ጌዒኬ፤ ዩያር ሃያ፣ ጾኦሲኮ ኮሹሞ ዲንጊጾና ደዲ ዔቂዋቱ።

13 ባብሎኔይዳ ዓኣ ዲንሢኮ ጌር ማዒ ዲንሢጉዲ ደኦሪንቲ ሺኢጲያ ማኣሪላ ዲንሢ «ኮሺዳ» ጋዓኔ፤ ሃሣ ታኣኮ ናዓሢ ማርቆሴያ ዲንሢ «ኮሺዳ» ጋዓኔ።

14 ዩሱሴ ጉሙርቂ ጎናሲ ዔኬ ዓሲ ጎይሢ ናሹሞና ሴካና ሃንጋና ዋላ ኮሺ ዔኤሊሢ ዔኤሉዋቱ።

ኪሪሰቶሴር ማዔ ዓሶ ዲንሢ ቢያሢሞ ኮሺ ማጾንጎ።

5:12 ዳኪ. ማዳ 15:22፤40። 5:13 ዳኪ. ማዳ 12:12፤ 13:13፤ 15:37-39፤ ቆላ. 4:10፤ ፒልሞ. 24።

ጌኤዢ ማጻሕፍት
The Holy Bible in the Maale language of Ethiopia,
using Ethiopic script

copyright © 2008 The Word for the World International and The Bible Society of Ethiopia

Language: Maale (Male)

Translation by: The Word for the World

Contributor: Bible Society of Ethiopia

ጌኤዢ ማጻሕፍት

Maale Full Bible

The Word For The World International

Bible Society of Ethiopia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source files dated 13 May 2025

bbcfb90a-3ae3-5452-983d-6c4c02375929